

2

Türkiye Halk İştirakiun Firkası'nın Bir Risalesi:

AMELE, KÖYLÜ VE MÜNEVVERLER ARASINDA İRŞAD TARZLARI

THİF¹ resmi TKF²'nın kurulmasına tepki olarak, kapatılan Yeşil Ordu Cemiyeti katib-i ümmüsi Tokat mebusu Nazım beyle, Bursa mebusu (Nakşibendi) Şeyh Servet efendi, Afyon Karahisar mebusu Mehmet Şükrü, Rusya Türklerinden Ziyetullah Nuşirevan ve Baytar Bnb. Salih Hacıoğlu beyler (tarafından) gibi (Mustafa Kemal Paşadan) "bağımsız" solcular³ 7 Aralık 1920'de Ankara'da kurulmuş, ertesi ay çıkan Çerkez Ethem Ayaklanması üzerine kendi kendini feshetmiştir. Fakat, ileri gelen yöneticileri tutuklanarak 9 Mayıs 1921'de uzun hapis cezalarına mahkum edilmişlerdir.

General Frunze'nin ziyareti arifesinde (ve Sakarya Savaşı⁴'ndan hemen sonra) özel bir yasyla bu cezalar affedilmiş ve 1922 ilkbaharında THİF yeniden canlandırılmıştır. Bu ikinci ömründe, özellikle İmalat-ı Harbiye işçileri arasında örgütlenen THİF Yeni Hayat adlı haftalık bir dergi yayımlamıştır. 1922 Ağustosunun ikinci yarısında, Komintern gözlemcilerinin de katılımıyla TKP⁵'nin (Baku'dakinden sonra) ikinci kongresini toplamıştır.

THİF⁶'nın, yeni harflerle ilk kez burada yayımlanan risaleleri, bu dönemde TKF adını kullandığına tanıklık etmektedir. İkaz Matbaası, THİF⁷'nın ilk dönemdeki kurucularından Mehmet Şükrü beyin Afyon'da çıkardığı aynı adlı gazetenin basıldığı matbaa olup, 1919 Ağustosunun ortalarında, o gazetenin İstanbul hükümetince kapatılması üzerine Ankara'ya taşınmış ve THİF⁸'nın ilk yayın organı olan Emek gazetesi de İkaz matbaasında basılmıştır.

Başlangıcta izin alınmış olmasına karşın son anda yasaklanan kongresini gizlice yapan THİF, 1922 Eylülünde Rauf (Orbay) hükümetince kapatılmış, Yeni Hayat dergisi de tabiatıyla tatil edilmiştir. Bu konularda daha geniş bilgi için benim Türkiye'de Sol Akımlar 1908-1925 kitabıma bakılabilir.

Gelecek sayıda da, sizlere THİF⁹'nın "Türkiye Emekçilerine" başlıklı bir risalesini sunacağız.

TÜRKİYE SOSYALIST PARTİSİ

Cümhurbaşkanlığı
2 Mayıs 1925
Yeni Hayat
Yazısı
II/E/11

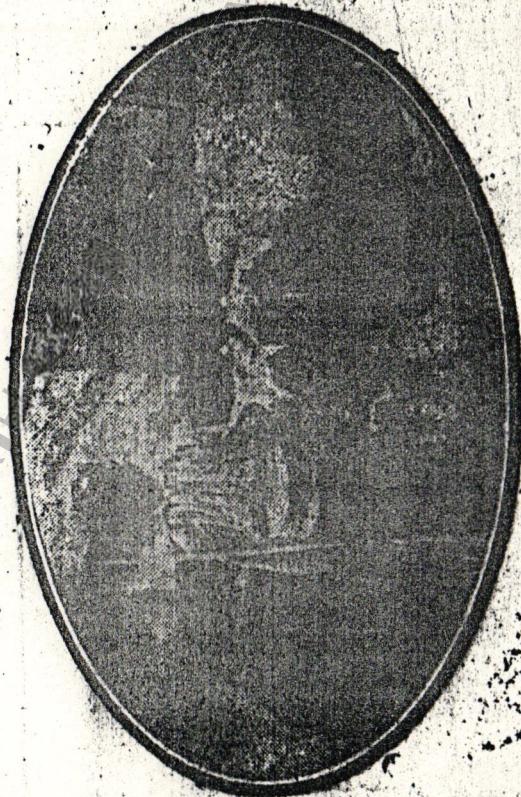
Cumhurbaşkanlığı
 2 Mayıs 1925
 Yeni Hayat
 Yazısı
 II/E/11
 1. Nisan 1925
 fotürelecektir!

مختصر دریاچه بندگان

بله، تکلیف و مخواست آن است از شاد میرزا لری

نور کیا فیض رحمت فیض نسبت نسبت خوشی

Magnis corporibus
spiritu perducitur.

آرفا اسلر!

نور کیا قومو نیست پاریسی الا زیاده بین و صقی بر
علاوه ابله نور کیا خاق کنه لاری آرد سندہ فرقه نک
دو شو مجھے و شعار لئی مصور نہ ہاما سیلمی لازم و قبلہ
اویل دیغی تدقیق و تبیت ایمک مجبور بمندہ در.

نور کیا فرم، نیست پاریسی بوون بر حمامک آنلی
وز خیر بند حائیتند استخلاصیله نور لی، مهانی تامیله حر،
مہنیل و حقیقی انسانیله: و غر و قوشی بولک نار بخی
آزمرده شرق ایله عربک از ملک و اذیان کنکه و صنفری
کنکلاری بولده، بورحیت و یاشایش غاو غاسنده صورت
قطیعی ده، تمقیب ایمک ضرورت و لزومی ادرارک ایمک اولن
اعتبار بله نور کیا خاق کنه لاری آرسنده ارشادات

آرفار اسلر!

بوکون یر یوندہ هیچ بر گیمسه انکار و اعتراض
اندہ من که عصر لدن بری بیکار جه انقلاب سکیرن بشر بو
کونکی تشکیلات اجتیاعیه عصر لرنک حیا ز او موژلریه
پیغہ پیغہ بیتبره مدیکی کین، انتقام، الام، سفالت و بوقوالق
اجیر جن کنکنی ابھا خلاص نیده جات اھٹا عسر.

TURKIYE SOSYAL TİSTAVRİ

مخدیداً و توپیقه مجبور اولان فرقه بوأنک اسالی واک هم
وظیفه-نی هر هانی سوه ضمیر لردن اخترازاً یا یه مق کی
چکنیله من یروضبت اینچنده قالمشدرا . عمله و کوبلور ،
بوغیر طبیعه لمسی تمامیله محقق و مصب تاقی ایده جکی فناعن
فرقه داده عالمه موجوددر . مع ما فیه هر هانگی بشکله
او لورسه ایلسون دوام امدن مو-ودنی انسان-ده فرقه بو
حصوصه مختلف ندقیق و تجزیه بملک محصله-ی اولان بعض
فنا عنده صاحب و مالک بواندیشی ده استعداد آفیدا جمک
ای-تر . بو ذرا او بله فنا عنده لودر که کندیلرندن محث ایده سیکی
کندیلر به او غر اشما ایسته دیکی مختلف کتله و صفت رکه هدنه
آری آری پین و درین بر نماس نیجه-نده الده ایدیان
لک حقیقی شکلار د-تبار امدن فنا عنده لوردر .

فرقدیلایی آچه-مسزین، قامی اوینا-آقمسزین ها، هانکی رقوی و فولی حرکتی اختبار آینه-کمسزین خاق کتمالریله ناسایانده بولنیش ابرانله داشمش قالقمش، اونتلله و غورولیش و کندیسی اونله حسن ایندیر مکسزین و نلری آمیله آلامشدادر، فرقه کل الاوقتی قاتی شودوکه و گهله اونک ایجنه کرم-هاش فقط اونلر، شخصیست

نماینده سرمدی رسمات وزفاهه کنواره جل اقبال
آرایمه حق یمه جگدم.

پیکر جه سیلانق تاریخ زه کوستنیور که آجیلر بخ
تمدحیف امدن هر اقلاب؛ الملا، آجیلر اینچندنے فیور انان
بیشتر کته از نده شعوری شمور سر زداناً کندیسته بر مظاہر
ولشدور - بو بولهدور .

پولندر - بو جو پهندر
تاریخ و وقایع اوزرمه سوروں شورکاله اینسیک
نتیجه بودر . بشر آجیلری نخه فه آیدن آقلابله دستگیر
ومظاہن او لورسه او آجیلری تکامله نظمین آیده جلت
بر آقلابک آرقه سندن پوره مزى ؟

تور یا قومونیست یا ریسی او قناعته دارکه ، بسر
بو انقلاب آرتمسدن بوروور ؛ بوشه بر انقلاب اولمزه
هاراتیر ، و انقلاب آرتمسدن بورووان واولمیف زمان
اوی هر آن پیش از وکج بر کون هحق اوی کنورملک
ایستادیک تجهیزه ایمهال ایدن. تاریخک بره مختاف ادوارده
کوستردیک کمی صیرتینه می طفیلیلری غامله سیلاکرو آنار.
تور کیا قوهونیست ؟ بینی جمهه و کوبیلورک نظر اطلاعنه
مرد اند که : مختلف زماننروده، مختلاف جیورتلره فعالیتی

مئوھنی کندی ایجندە، غیر شودی او لارق پاشان مقدمه بولىشىدۇ
يىھى دىكىت اىستې يورىز كە فرقەنىڭ طۇمنى او لارقى بول ،
ايان ايتىكى عقىدە، اوافق بىز سەنگ و بىر قاچ شەخصك
طارىھىپتەن دوغىشى دكلى كندى امكىلە چالىشان و دىدىپىن
وقولنىڭ قۇيى بىر قىما، كەكە سانان بۇنۇن خلق كەنھىنىڭ
ولى و عقىدەسىدۇ . «اءابارە تۈركىا نۇمو بىست با ئېسى
عىنلىق تدقىق و تىخىرىلارك تېجىسى او لەرق بورادە
اىرىتىدە، و تىخىر مىثەللىرى حفظىدە كى دوشۇن بىنلىرى
اطرافلۇچە عرض ايدى :

تۈركىا خاقان فرقەنىڭ علاقەدار او لەپىنى شىكلەپايدىنى
برەخىم تېجىمىندا اوچە آيا بىلور

- ١ — منورلى .
- ٢ — عمرلى .
- ٣ — زنجىلر .

١ — منورلى : تۈركىا منورلىرىنىڭ تارىخچەسى
مع الاسف بىر يوزى منورلىرىنىڭ اك ايم . شرائط ايجندە
حاتىڭىزدىن بىز سەنگ سېلەنەن خەلەقەدار او لەپىمىز جىلى بىزدە
تىمامىلە نۇزىندا ايدى . هەل كندىلىرىنى تۈركىا كوبلىمى

بىسله دېلى ، تۈرکىا عملسى باشانىدېنى آجىقدن آجىخە
بىسله دېلى و اعتراف اىندىكارنى حالتە بونارى دوشۇرلا دېلىلىرى
بىطاقاقدەن قورنارىمۇ اىچۇن كەندىپىرەن بىلەن علو جىاب
و نجىلدى كۆرەدە بىكىزە بىلەن زىبادە مائازز . فقط اميدىمن
مەقلىم دەدار . بىن را آتىدە كندىلىرىن بىلەن وظيفەنىڭ
باشندە بولۇنچىلىرى اميد آيدىپىرۇز .

بىزدە دانما فەرمانىخەنافى حرفي تائىزلىرى تختىندە
باشىش اولان منورلۇ چوق نىشكەر او لۇنورك بىلەن
حرنلەر تېجىچەسىندا هېچ او ما زاسە مەنافى لسانلەر مەطلع
اولىشىلدەر . بىنادا عايىھە منورلۇ ادرىزىنە باپىلە جق تائىزلىك
جەلەھىصىيەنى قومو بىست ادبىانى تشكىل ايدى . مەنافى
لسانلەر ئامۇدۇ مەنافى قومو بىست پار تىيلەنىڭ ئەلمەتاز و تەزىز
قىلمارىن دەن جىقىمىش اولان بۇنارلۇ منور صەفتەت شەعورلى
اقساصى اىزىزىدە الدها بىلەسى احتمالى ئەپىكەت اولان
تېجىچەنى تأمين ايدەپىلەر . ئانىيا فرقە منورلىرى ھەنەتى
برىعىيەنىڭ ئامەلە حللى ضىمنىدە حەقىقت ئەلملىرى جەھەسسى
ھەلسلاحلەلە عالىى تەبەلەرلە تھۆرەپىرىڭ فۇقۇ ئادەدە بىر جادەلە بە
كېرىنلىدىر . فەرە او قاتاعتىدە درەكە مارقىشك شەعورلى

71
تلیمیزی اولان فرقه منور نزی بوجادار نامه نامایله موفق
اولا یلیر.

۲ - حمله : فرقه نقطه نظر مدن کندیزی سبک اک
اسسل هلا قدار اولی لازم کان برخلاف ذراه سدر و
قومونیست پار تیمی هر شبندن اول جایشان عمله مک
پار تیمیدر.

عمله، ینی عینی دام، عینی جانی آلنده مشترک سبک لر
آلن تریزی بر رینه قامرق پاطرونلرینه میلو نبر احضار
ایدنا بحقیقی امکهی کتله منور لردنه، کویلور لردنه اول
شمور و ادرالک در هسته صوفولی دبوکونسکی او تیغی؛
بر کله حاند، پاشیان و پاشاق ایجون چدال ایتمسی یعن
بر جنف حاله صوقولی در.

مشترک سبک کندن ماءدا هر طفبلی به قانده ویرهن
بدجعت ایشجیسی او حس او دوشونجه ایله بیشیدر ملیدوک
کندیسی بدجعت اولدیغی در جاده زو لانی اول مدیغی بیلسن
کندی ادر اک و شموریله برابر بتوون محظی و بتوون جهان
آکلاسونکه نور کبا عمله سی جهان عمله فضنی مشترک او رسه

- ایتدیر مک او زره چکیجی و شاه مردانی هوالاندیر مشدرا.
 ۱ - عمله بوشور و رینه ناصل کیره جکدر؟ بونک
 . ایجون فرقه برخی او له دق نصف وارانه دو غر و احصاری
 م-اعیده بر لنه حق تشکیلاتلر وجوده کنیدر مک ینی عمله به
 فردی پاشیش قایغوندز کنه ینی تحریر دایده جلک مسلک
 جمعیتیاری و حوده کنر مک.
 ۲ - بوکون موجرد اولان مسلک جمعیتیاری بر آن
 ول' تکامل دو غری یور و تک.
 ۳ - اورته زنکینلرک عمله به خبات و اهانته مبنی
 بر شهره صالح اولان، بالانخی سوسیالیستلره صرف
 زنکینلرک منافعی آمینه معطوف اولانه مدن بشقه بر فیعی
 او لمایان ایشجی جمعیتیاری ایچ بوزلری تشریف ایله قادر و
 خارجی ایمک و عمله به کندی منافعی تأمینه و تطمینه جایشه حق
 اولان عمله جمعیتیاری نک اداره- فی دو غری به ویرمث بو
 مستائله فرقه مک رسمه ایشکل ایتمش اولان بالصعوم شمه لر بی
 نوظیف ایمه می لازم در.
 ۴ - فرقه نک عمله او زهند مک جدی او له رق مشغول
 او له جنی مسب- انلدن برینه فرقه غابه سنک تمام آن عمله حاکمی

٤٠

او نینی عهده آراستنده قطبیان شر و تهمیم و بوصو صك
مدافعه ایشانه وظیفه سرتهمنک اهمال قبول اینه جگی
آجیق او لارق آکلاقا پلمکدر .

٣ - کوبلو ملجه ؟ کوبلو : کوبلودره بکلکنی و اندی
استخلاف این مختلف مختصر اداره لرک پیراندیش ، از دیکی
قاور دینی بر عنصر در که اوکا قارنی تعقیب لازم طور و
حرکت کندی فلات که امنیت ادریسی کیه متناسب بر
جدیت استلزم اید .

کوبلو ، خود کام اداره لرک کور آنی او لرق کیردیکی
فلات عصر زدن مع الاسف باشقلرنی دوشونکله ئایز
ایقش کندی بلکنند ن چیقش و بکون ده به مع الاسف
ادقام مناسبیه بنه خود کام اولمشدر .

فرقت شوقاعنده در که کوبلولا استننا کندی حقنده
سوپهون و سوپهونچک او لان طائل سوزلردن زیاده او کا
بر لاز نهن آندره مادی تدبیر لره محتاجدر .

بو اشاره فرقه کوبلوله ، تعطیق لازم کان ارشاد و
توب شنکنخ خصوصی شوط زده نشیت اینشد .

١ - فرقه منسوب هاجله او قود بازار اعضای بلا

- ١١ -

استننا فرقه مطر قدن کوی معلمکار نده استخدام ابدیک
جازه لری تأمين ایدله لدر .

٢ - کوبلول آراستنده خصوصی و سار بر و با غاما
هیئتی دولا شمالیدو .

٣ - کوبلولک اقتصادیانی نظام ائمه که بر اراده نلوده
مشترکه سی دوغوره جعث البرخی واسمه اولان زراعتک
ما کمکلر لاما اجر امنیت تأمين ...

٤ - کوبلو به عائده ویر کولرک توجیه دیله منطق و
شکله افراغی ، و قانون لرله کوبلوله الا فصله نافع قانون نامیدانه
کتیره سی ایچون حکومت نزد نده موژ او لاجق بر جنحتی
جحیق وجوده کتیرمک .

آرفه امکر :

نور کا فوهونیست با تیسی اجتماعی سفالنک مختار
سویز تلره تضییق ، تأثیری آلتنه کون بکد که داهازه داده
اوزیل و داهازه زاده ایکلبن قاطا و بازو عمله لوبنک بوتون
بشریت جهانی تام بر حرسته ، تام بر سعادت نام بر راشایشه مظہر
ابده جلت اولان بکاه عده ده اطرافندو لشد بره سیملک ایچون

بوقارین برى بسط و درمیان ایتدیکن موادى ، نقطه ظار
اولەرق سە دايدىر .

فرقة شیو قاتعىتەدر كە ازىزىن برى كونىشل
دوغۇران شرق ، خېرىدە خەرۇب ايمىسى احتىالى
اولمايان يېكى بىر كونىش دوغۇرمىشدەر .

بىر كونىش ، بوقىزىل كونىش ، بىر حقىقت
كۈشتى دىر . بىر كونىش أىميجى احتراصلەك دۇندىر
دىنىي اىلىكىرى كىنج بر آتشلە اىصيتان و جانلاندىران
بىر كونىشىدەر .

بىر كونىش ؛ خزمەلەنى بىر تۈن مظلوم جەھانڭ ،
بىر تۈن ايشچىز دىياسىنڭ ئىشىغا نقطەلەرنە قدر
صالىش اولان امكىجىلەر انقلابى كونىشىدەر .

باشاسىن فېزىل كوتىھ
باشاسىن اصلەجى كوتىھ
باشاسىن ئەزىز ناسىز مال
باشاسىن دۇمىن بىت يار بىغا
فېزىل او سوھ ئېنىدە جەيلەر
فېزىل او سوھ ئېنىدە جەيلەر

(A)

Bütün Dünya İşçileri Birleşiniz!

AMELE, KÖYLÜ VE MÜNEVVERLER
ARASINDA İRŞAD TARZLARI

Yazan ve basan:

Türkiye Komünist Fırkası

Neşriyat Şubesi

Ankara - İkaz Matbaası

1922 - 1338

(2) (yanlamasına oval bir resim) "Memleketin Efendisi"

(3) Arkadaşlar!

TKP en ziyade sıkı ve yakın bir alâka ile Türkiye halk kitleleri arasında fırkanın düşüncce ve şiarlarını ne suretle yayabilmesi lâzım ve kabil olduğunu tetkik ve tatbik etmek mecburiyetindedir.

TKP bütün bir cihanın elemli ve zincirbend hayatından istihlâsiyla nurlu, mânây-i tammiyla hür, müstakil ve hakiki insanlığa doğru koştugu bu pek tarihi anlarda Şark ile Garbin ezilmiş ve ezilen kitle ve sınıflarını gittikleri yolda, bu hürriyet ve yaşayış kavgasında suret-i kat'iyede takip etmek zaruret ve lüzumunu idrak etmiş olmak itibarıyla Türkiye halk kitleleri arasında irşadat

Arkadaşlar!

Bugün yeryüzünde hiçbir kimse inkâr ve itiraz edemez ki asırlardanberi binlerce inkılâp geçiren beşer, bugünkü teşkilât-ı içtimaiye asırlarının ciliz omuzlarına yıga yıga bitiremediği kin, intikam, elem, sefalet ve yoksulluk acılarından kendini ebediyen halâs edecek inkıtasız, (4) tasasız, sermedi bir saadet ve refaha götürecek inkılâp iraesine (?) muhakkak yetecektir. Binlerce yıllık tarih bize gösteriyor ki, acılarını tâhfif eden her inkılâp; elemeler, acılar içinde kıvranan beşer kitlelerinde şuurlu şuursuz daima kendisine bir müzahir bulmuştur. Bu böyledir.

Tarih ve vakayı üzerinde yürüyen şuurun elde ettiği netice budur. Beşer acıları tâhfif eden inkılâplara dest-gir ve müzahir olursa, o acıları tamamiyle tatmin edecek bir inkılâbin arkasından yürümez mi?

TKP o kanaattedir ki, beşer bu inkılâp arkasından yürüür; böyle bir inkılâp olmazsa yaratır ve inkılâp arkasından yürüyen olmadığı zaman onu yaratın beşer er ve geç bir gün muhakkak onu götürmek istediği neticeye isâl eder. Tarihin bize muhtelif edvarda gösterdiği gibi sırtındaki tufeylileri tamamıyla silker ve atar.

TKP amele ve köylülerin nazar-ı ittilâina arz eder ki: muhtelif zamanlarda muhtelif suretle faaliyetini (5) tâhlide ve tevkife mecbur olan fırka bu en esaslı ve en mühim vazifesini herhangi suitefsirlerden ihtirazen yapmamak gibi çekinilemez bir vaziyet içinde kalmıştır. Amele ve köylüler, bu gayr-i tabîiliği tamamiyle muhakkak ve musib telâkki edeceği kanaati firkada tamamıyla mevcuttur. Maamafih

herhangi bir şekilde olursa olsun devam eden mevcudiyeti esnasında firka bu hususta muhtelif tetkik ve tecrübelerin muhassalası olan bazı kanaatlere sahip ve malik bulunduğu da istidraten kaydetmek ister. Bunlar öyle kanaatlerdir ki, kendilerinden bahsettiği, kendileriyle uğraşmak istediği muhtelif kitle ve sınıfların hepsine ayrı ayrı yakın ve derin bir temas neticesinde elde edilen en hakiki şekillerde tebellür eden kanaatlerdir.

Firka dilini açmaksızın, kalemini oynatmaksızın herhangi bir kavlı veya fiili hareketi ihtar etmeksiz halk kitleleriyle münasebette bulunmuş, onlarla düşmüş kalkmış, onlarla yoğunluğunu ve kendisini onlara hissettirmeksiz onları tamamıyla anlamıştır. Firkanın en kuvvetli kanaati şudur ki, kitleler onun içine girmemiş, fakat onlar şahsiyet-i (6) maneviyesini kendi içinde, gayr-i şuuri olarak yaşamaktan bulunmuştur. Yani demek istiyoruz ki, firkanın tutmuş olduğu yol, imân ettiği akide, ufak bir zümrenin ve birkaç şahsin dar muhitinde doğmuş değil, kendi emeğiyle çalışan ve didinen ve kolunun kuvvetini bir lokma ekmeğe satan bütün halk kilesinin yolu ve akidesidir. Bu itibarla TKP muhtelif tetkik ve tecrübelerin neticesi olarak burada irşad ve tenvir meseleleri hakkındaki düşüncelerini etrafıca arz eder.

Türkiye halkı firkanın alâkadar olduğu şekilde yaptığı bir taksim neticesinde üçe ayrılır:

- 1- Münevverler.
- 2- Ameleler.
- 3- Rençberler.

1- Münevverler: Türkiye münevverlerinin tarihçesi maalesef yeryüzü münevverlerinin en elim şerit içinde hayat geçiren bir zümresiyle alâkadar olduğumuz hissini bizde tamamıyla takviye eder. Hele kendilerini Türk köylüsü (?) beslediği, Türk amelesinin yaşadığı açıktan aşağı bildikleri ve itiraf ettikleri halde, bunları düşürildükleri bataklıktan Kurtarmak için kendilerinden beklenen ulûvviyenab ve tecelliüdü göremediğimize pek ziyade müteessiriz. Fakat ümidiiz münkatı değildir. Yakın bir atide kendilerinden beklenen vazifenin başında olacaklarını ümit ediyoruz.

Bizde daima Garbin muhtelif harsı tesirleri tahtında yaşamış olan münevverler, çok teşekkür olunur ki, bu tufeyli harslar neticesinde hiç olmazsa muhtelif lisanlara muttali olmuşlardır. Binaenaleyh münevverler üzerine yapılacak tesirin cümle-i asabiyesi komünist edebiyatı teşkil eder. Muhtelif lisanlara ait muhtelif komünist partilerinin en mümtaz ve temiz kalemlerinden çıkışmış olan bu eserler münevver sınıfın şurlu aksamı üzerinde elde edilmesi ihtimali en yüksek olan neticeyi temin edebilir. Saniyen firka münevverleri herhangi bir akidenin tamamıyla halli zımnında hakikat ilimleri cephesini ilim silâhiyla, ilmî tabirlerle takviye ederek fevkâlâde bir mücadeleye girişmelidir. Firka o kanaattedir ki, Marx'ın şururlu (8) tilmizleri olan firka münevverleri bu mücadelelerinde tamamıyla muvaffak olabilirler.

2- Amele: Firka nokta-i nazarından kendisinin en esaslı alâkadar olması lâzım gelen bir halk zümresidir. Komünist partisi, herseyden evvel çalışan amelenin partisidir.

Amele, yani aynı dam, aynı çatı altında müsterek sâylerle alın terlerini birbirine katarak patronlarına milyonlar ihmaz eden bu hakiki emekçi kitle, münevverlerden de, köylülerden de evvel şuur ve idrak devresine sıkulmalı ve bugünkü ot yığını; bir kitle halinde yaşayan ve yaşamak için cidal etmesini bilen sınıf haline sokulmalıdır.

Müsterek sâyin kendisinden maada her tufeyliye faide veren bedbaht işçisini o his, o düşünce ile yetiştirmelidir ki, kendisi bedbaht olduğu derecede zavallı olmadığını bilsin. Kendi idrak ve şuurıyla beraber bütün muhiti ve bütün cihan anlasın ki, Türkiye amelesi cihan amele gürzünü (?) müsterek örse indirmek üzere çekicini ve şahmerdanını havalandırmıştır.

(9)

1) Amele bu şuur nuruna nasıl girecektir? Bunun için firma birinci olarak sınıf varlığına doğru ihmazı ^{saydə} bulunacak teşkilâtlar vücuda getirmek, yani ameleye ferdi yaşayış kavgasından kendisini tecrit edecek meslek cemiyetleri vücuda getirmek.

2) Bugün mutad olan meslek cemiyetlerini biran evvel tekâmîle doğru yürütmek.

3) Orta zenginlerin ve ameleye hiyanet ve ihanetle mübtezel bir şöhrete sahip olan yalancı sosyalistlerle sırf zenginlerin menafiini temine matuf olmaktan başka bir kıymeti olmayan işçi cemiyetlerini içyüzlerini teşhir ile kadro harici etmek ve ameleye kendi menafiini temine ve tatmine çalışacak olan amele cemiyetlerinin idaresini [doğrudan] doğruya vermek; bu mesailde firkanın resmen teşekkür etmiş olan bilumum şubelerini tavzif etmesi lâzımdır.

4) Firkanın amele üzerinde pek ciddi olarak meşgul olacağı mesaiden biri de, firma gayesinin tamamen amele hâkimiyeti (10) olduğunu ameleyeler arasında katieten neşr ü tamim ve bu hususun müdafası emrinde vazife-i mürettebesinin ihmâl kabul etmeyeceğini açık olarak anlatabilmektir.

3- Köylüye gelince; Köylü; Köylü derebeyliğini ve onu istihlâf eden muhtelif muhteris idarelerin yıprattığı, ezdigi, kavurduğu bir unsurdur ki, ona karşı takibi lâzım tavır ve hareket kendi felâket ve elemelerinin derinliğiyle mütenasip bir ciddiyet istilzam eder.

Köylü, hodkâm idarelerin kör âleti olarak geçirdiği felâket asırlarından maalesef başkalarını düşünmemekle temayız etmiş, kendi benliğinden çıkışmış ve bugün de yine maalesef o tam manâsiyla yine hotkâm olmuştur.

Firma şu kanaattedir ki, köylü bilistisna ³ kendi hakkında söylenen ve söylenecek olan tatlı sözlerden ziyade ona biraz nefes alıracak maddî tedbirlere muhtaçtır.

Bu itibarla firma köylülere tatbiki lâzım gelen irşat ve tenvir şeklinin hususiyeti şu tarzda tesbit etmiştir.

- 1) Firkaya mensup bilcümle okuryazar âzâ bilaistisna (11) firma tarafından köy muallimliklerinde istihdam edilmek çareleri temin edilmelidir.
- 2) Köylüler arasında hususi ve seyyar propaganda heyetleri dolaşmalıdır.
- 3) Köylülerin iktisadiyatını tanzim etmekle beraber onlara da müsterek sây

doğuracak en birinci vasıta olan ziraatin makinelerle icrasını temin...

4) Köylüye ait vergilerin tevhidiyle mantıkî bir şekilde ifrağı ve kanunlarla köylüye en fazla nâfi kanunlar meydana getirmesi için hükümet nezdinde müessir olacak bir çiftçi cemiyeti vücuda getirmek.

Arkadaşlar:

TKP içtimâî sefaletin muhtelif suretlerle tazyik-i tesiri altında gün geçtikçe daha ziyade ezilen ve daha ziyade inleyen, kafa ve pazu amelelerinin bütün beşeriyet cihanını tam bir hürriyete, tam bir saadete, tam bir yaşayışa mazhar edecek olan yegâne akide etrafında birleştirebilmek için (12) yukarıdanberi bast ve dermeyan ettiği mevâdi, nokta-i nazâr olarak serd eder.

Fırka şu kanaattedir ki, ezeldenberi güneşler doğuran Şark, Garpta gurup etmesi ihtimali olmayan yeni bir güneş doğurmuştur.

Bu güneş, bu kızıl güneş, bir hakikat güneşidir. Bu güneş emici ihtirasların dondurduğu ilikleri genç bir ateşle ısitan ve canlandıran bir güneşdir.

Bu güneş; hüzmelerini bütün mazlum cihanın, bütün işçiler dünyasının en hücr noktalarına kadar salmış olan emekçiler inkılâbi güneşidir.

- (13) Yaşasın kızıl güneş
 Yaşasın sulhçu güneş
 Yaşasın Enternasyonal
 Yaşasın KP
 Kahrolsun istilâcilik
 Kahrolsun sermayecilik (?) *E "Zâti recâlik" gibi de okunabiliyor!*